Irrigation projects under the Grow More Food Scheme.

Q.—237. **Sri N. HUTCHA MASTI GOWDA** (Tumkur District—General).—

Will the Government be pleased to state:—

(*a*) whether a list of irrigation projects under the Grow More Food Scheme has been prepared for deriving the full benefits of the waters of the Shimsha which flows through Gubbi, Turuvekere and Kunigal Taluks of Tumkur District;

(*b*) the number of projects that has been prepared;

(*c*) of these, how many have been put into execution;

(*d*) the expenditure that would be incurred per acre on account of these irrigation projects;

(*e*) (i) apart from the projects now prepared, how many feasible and profitable projects are there that could be taken up;

(ii) of these, the number in respect of which estimates have been prepared;

(*f*) whether the necessary staff has been provided for taking up all these works?

A:—**The Hon'ble Sri T. MARIAPPA** (Home Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) Two.

(*c*) One.

(*d*) The expenditure ranges from Rs. 500 to 1,000 per acre.

(*e*) (i) Investigations have to be conducted to examine. Projects that are feasible.

(ii) One.

(*f*) Yes.

RESOLUTIONS

Mr. SPEAKER (The Hon'ble Sri V. Venkatappa).—Discussion on the Resolutions will be resumed now. Resolution No. 13. Sri Govinda Das.

Sri GOVINDA DAS (Hassan District—Depressed Class).—I am not moving the resolution.

Mr. SPEAKER.—Next resolution. No. 14. Sri M. Govinda Reddy.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—I am not moving the resolution.

Mr. SPEAKER.—Resolution No. 15 Sri T. Madiah Gowda.

Improving the condition of Rural Primary Schools.

*ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.—

"This Assembly is of the opinion that immediate steps be taken to improve the condition of rural primary schools by providing suitable school building with sufficient space for gardening and playing, equipping fully with school materials, staffing only with trained teachers and improving the inspection work."

ಸ್ವಾಮಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಗತಿ ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೆಮ್ಮೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ ಆದಾಯದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಭಾಗವನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದೂ ಕೂಡ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೇನೋ ಇದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದು ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿದೆಯೇ, ಪ್ರಯೋಜನಕರವಾಗಿದೆಯೇ, ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾನಾದರೋ ವಿಷಾದ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗಂತೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಿನ್ನೆಯೇ ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಮೊದಲನೆಯುದಾಗಿ ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾವುದರ ಕಟ್ಟಡಗಳೂ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೊಳಪಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳೇ ಆಗಲಿ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರು ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಆಗಲಿ ಹೇಗಿದೆಯೆಂಬುದು ಜನಜನಿತವಾಗಿದೆ. ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ರಿಪೇರಿಯೆನ್ನುವುದನ್ನೇ ಕಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಸ್ಥರು ಕಟ್ಟಡ ಕೊಡತ್ತೇವೆ, ಸ್ಕೂಲು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸ್ಕೂಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ, ಇರಾಖೆಯವರು 'ಅದು ಸರ್ಕಾರಿ ಸ್ಕೂಲಲ್ಲ; ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ' ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತ ಕಡೆ ಧರ್ಮಾರ್ಥವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟವರು ಅದರ ರಿಪೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೇನೂ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ವರ್ಷಾಂತರಗಳಾದರೂ ರಿಪೇರಿಯನ್ನು ಕಾಣದೆ ಅಪೂರ್ಣಗಳನ್ನು ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಆಗದ ಹಾಗಾಗಿದೆ.

ಅನೇಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಂಡುಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾರಿ ಹೋಗಿವೆ. ಗೋಡೆ ಬರುಕು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಕಿಟಕಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋಗಿವೆ; ಬಾಗಿಲುಗಳಿಗೆ ಚಿಲುಕ ನಾಗ

---

* Speeches asterisked indicate that they have not been revised by the Hon'ble Members concerned.

ವಾನವೇ ಇಲ್ಲ, ಇರುವುವುಗಳಿಗೆ ಬೀಗಗಳಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಗೋಡೆಗೆ ಸುಣ್ಣ ಬಣ್ಣಗಳಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳು ಕುಳಿತು ಕೊಳ್ಳುವ ಜಾಗವಂತೂ ತಗ್ಗುದಿಬ್ಬಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತೆ. ಒಂದು ಮಟ್ಟವಾದ ನೆಲ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಹುಡುಗರ ತಲೆ ಮೇಲೆ ಹೆಂಚು ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಬಿದ್ದು ತಲೆಗೆ ಅಪಾಯ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಬಹಳವಾಗಿವೆ. ಹೀಗೆ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳಿರ ತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗಾದೀತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗಲು ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದೇ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತೂ ನಮ್ಮ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಇಷ್ಟು ಶೋಚನೀಯವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತವೆ.

ಇನ್ನು ಸಲಕರಣೆಗಳ ವಿಚಾರವಂತೂ ಹೇಳತೀರದಾಗಿದೆ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋರ್ಡುಗಳಿಲ್ಲ, ಭೂಪಟಗಳಿಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕವುಗಳಾದರೋ ಬಹಳ ಜೀರ್ಣವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಕೈಲಿ ಹಿಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣಿಕಟ್ಟುಗಳಿರುತ್ತಿದ್ದವು. ಈಗಿನ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗಂತೂ ಈ ಮಣಿಕಟ್ಟುಗಳ ವಿಚಾರವೇ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಬೆಂಚು ವಗೈರೆ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅನೇಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಹಿಂದೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಾಲೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಗಡಿಯಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಾಗೆ ಗಡಿಯಾರ ಸರಬರಾಯಿ ಮಾಡಲು ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮರಳು ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನೂ ಸಹ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಬರಬಹುದು. ಎಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ಹೋಗಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಕುರ್ಚಿ ಸಹ ಇಲ್ಲ. ಇರತಕ್ಕ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಗೆ 3 ಕಾಲು ಏನಃ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲುಗಳು ಸಹ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಾಲುಗಳೆಲ್ಲಾ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ ಒರಗಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಭಾಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಜುಗಳನ್ನಂತೂ ಅವರು ಅರಿಯರು. ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ದುಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲವೆ.

ಇನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವಿಚಾರ. ಇವರುಗಳಾದರೂ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಹೋಗಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಜಗುಲಿಯ ಮೇಲೋ ಮರದ ಕೆಳಗೋ ಎಲ್ಲಾದರೂ ಪಾಠ ಹೇಳಲಿ. ಹೇಳತಕ್ಕವರಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯ ನುರಿತ ಜನರಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೂ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನವಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಸಮಾಧಾನ ಸಹ ಇಂದು ಇರಲಿಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಮುಕ್ಕಾಲುಮೂರು ವೀಸೆ ಪಾಲು ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆ ಬರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ತರಬೇತೇ ಇಲ್ಲ. ನುರಿತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಮಕ್ಕಳು ಹೇಗೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ? 14–15 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗರು ಲೋವರ್‌ಸೆಂಕಡರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ನೌಕರಿ ಕೊಡುವಾಗ ಅವರಿಗೆ ವಯಸ್ಸೇನು, ಆರೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ, ಪಾಠ ಹೇಳತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇದೆಯೇ, ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದೊಂದನ್ನೂ ನೋಡದೆ ನೌಕರಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ನಾತರಪೇತಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡಲು ಹೇಗಾದೀತು? ಈಗ ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು 3ವರ್ಷ ಕಾಲ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಹೊಂದಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಸಹ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪಡೆಯಲು ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಚುನಾಯಿಸತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮೈಬಗ್ಗಿಸಿ, ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಓದದೆ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗೇ ಮೊದಲನಯ ವರ್ಷದಲ್ಲೇ ಬೇಕೆಂತ ಫೈಲಾಗಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಹಿಟ್ಟಿನ ಖರ್ಚುವೆಚ್ಚಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ವ್ಯಾಸಂಗ ಮಾಡುವುದೇತಕ್ಕೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಭಾವಿಸಿ, ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಬಿಡಲು ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ, ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಉದ್ದಿಶ್ಯವಾಗಿ ಫೈಲ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಟ್ರೈಂಡ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗದಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಸಂಬಳದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ 2–3 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಇವರನ್ನು ಬಲೋದ್ಬಂಧನದಿಂದ ಚುನಾಯಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಹುಕ್ಕುಂಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಾವಾಗಿಯೇ ಉದ್ದಿಶ್ಯದಿಂದ ಫೈಲ್ ಆಗಿ ವಾಪ್ಸು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ನುರಿಯದೇ ಇರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನ್ನೇ ಬುದ್ಧಿನ್ಯೂಟಗೊಳಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲವಾಗಿರುತ್ತೆ. ಆಗ ಕಲಿತಂಥ ವಿದ್ಯಾಬುದ್ಧಿಗಳು ಅವರ ಜೀವಮಾನದ ಕಡೆಯತನಕ ನಿಲ್ಲತಕ್ಕವುಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆಂದು ತಜ್ಞರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥಾ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಪದವೀಧರರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೂಡ ಜಾಸ್ತಿ ಇರುತ್ತೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಚಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟತರವಾದ ಬದುಕು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಅದೂ ಇಲ್ಲ, ಇದೂ ಇಲ್ಲ. ಎರಡೂಕಡೆಮೆ. ಇವರನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತಮಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಲು ಸಂಬಳ ಮತ್ತು ಭತ್ಯ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಶೇಕಡ 99ರಷ್ಟು ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದೊಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಗೂ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿರುತ್ತಾರೆಯೇ ಶಿವಾಯಿ ಎರಡು ಜನಗಳಿರುವಂಥ ಪಾಠ ಶಾಲೆಗಳೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದುಕ್ಕೊಂಡು ಹೇಗೆ 3–4 ತರಗತಿಗಳಿಗೂ ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದು ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲೂ 30–40 ಜನಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲೇ, ಹೇಗೆ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೋ ಅದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಡಾ॥ ಸಿ. ಆರ್. ರೆಡ್ಡಿಯವರ ವರದಿಯಲ್ಲೂ ಸಹ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದೊಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲೂ 30 ಜನರಿಗೆ ಕಮ್ಮಿ ಇರುವುದಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಜ್ಞಾಪಕವಿದೆ.

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.)

ಹೀಗೆ ಇಪ್ಪೊಂದು ಬಾಲಕರುಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಲು ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಂದ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಹೇಳಿದರೂ ಅತ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿರಲು ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದುಖಂಡಿತ. ಈಗ ನಾನು ವರ್ಣನೆಮಾಡಿದಂಥ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಸಿಟಿ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ನಗರವಾಸಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವಲು ಖಂಡಿತ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ವೆಂದೇ ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಸಿಟಿ ನಿವಾಸಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಸೂಯೆ ಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸ ಬಾರದು. ನಗರ ವಾಸಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನುರಿತ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಗಳನ್ನೇ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದು ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿಗೆಲ್ಲ ನಾತರಹೇತಾದವರನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು.

ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಮನೆಗಳೇ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಸ್ಕೂಲಿರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ 10-15 ಮೈಲಿಗಳ ದೂರದಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರ ಅನುಮತಿ ಪಡೆದೋ ಅಥವಾ ಪಡೆಯದೆಯೋ ಬೇರೆ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿದ್ದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಬಂದು ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಇವೆ. ನಾನು ಅಂಥವರನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿಯಿಂದ ಸಾತನೂರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಕೆಲವರು ಪಾಠ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಿಗ್ಯೆ ಅಷ್ಟು ದೂರ ಸೈಕಲ್‌ಮೇಲೆ ಅವರು ಹೋಗುವಾಗ್ಯೇ ಸುಸ್ತಾಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಪಾಠ ಮಾಡಿಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ವರ್ಣನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಲು ತಕ್ಕಷ್ಟು ತನಿಖೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ: ಈಗ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನೇನೋ ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ವೇ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನೂರು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಲವಾದರೂ ಪ್ರತಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೂ ಹೋಗಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ರಜ, ಬೇರೆ ಮಿಟಿಂಗು, ಪತ್ರ ವ್ಯವಹಾರ, ಆಫೀಸು ಕೆಲಸ ಮುಂತಾದ್ದೆಲ್ಲಾ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮೆಯಾದರೂ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿರುವುದರಿಂದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಯಾರು ? ಎಲ್ಲಾ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೇಲೂ ನಾನು ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅನೇಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಸ್ಕೂಲು ನಡೆಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಬೆಂಬಲಕೊಡುವವರು ಒಬ್ಬರಾದರೂ ಇದ್ದೇ ಇರುತ್ತಾರೆ ಅಂಥವರ ಕೈಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ರಜಾ ಚೀಟಿ ಕೊಟ್ಟೇ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಏಕಾಏಕಿ ಪತ್ತೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಾದರೂ ತನಿಖೆ ಮಾಡಲು ಬಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆಗ ಆ ಚೀಟಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಕೇಳಿದಾಗ ಈಗತಾನೆ ಹೋದರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾಗಿ 10-15 ದಿವಸಗಳು ಸ್ಕೂಲುಬಾಗಿಲೇ ತೆಗೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ತನಿಖೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲವಾದರೂ ಹೋಗಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲದಿರುವಾಗ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಭೇಟಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದೀತು ? ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ ಗೊತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಧಾನವಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸು ಬರುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಿಂದೆ ಸುಮಾರು 15-20 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕೂಲಿನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೂ ನೋಟ್ಸ್ ಆಫ್ ಲೆಸನ್ಸ್ ಬರೆಯಬೇಕೆಂಬ ಕಡ್ಡಾಯವಿತ್ತು. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಒಂದು ನೋಟ್ ಬುಕ್ಕಿಟ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ್ಯಾವದಿನ ಯಾವ್ಯಾವ ಪಾಠ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅದರ ನೋಟ್ಸ್ ಬರೆದು ಅದರಂತೆ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಹೋಗಿದೆ. ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಚೆಕ್‌ಮಾಡಿ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಯಾರೂ ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ರೇಂಜ್ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರ ವಿಚಾರವಾಯಿತು. ಆಮೇಲೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರನ್ನು ಬೇರೆ ನೇಮಕಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅತನು ಸರ್ವೇಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರುವ ಸಾವಿರ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಬೇಕು. ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥವಾಗಿ ನೋಡಲು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸು ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಭೇಟಿಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿನ ಸ್ಥಿತಿ ಗತಿಗಳನ್ನು ಅವರು ನೋಡಬಾರದೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಜಿಲ್ಲಾ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಹಳ್ಳಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದೆಂದಿಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಲು ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ಅವರು ಇನ್ನೂ ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲು, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ನೋಡಬೇಕು. ಆಫೀಸು ಕೆಲಸ, ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕು. ಹೀಗೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲದೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ಗಮನಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ನೋಡದಿದ್ದರೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಅಷ್ಟಾಗಿಲ್ಲ, ಮಾಡಿದರೂ ಮಾಡಲು ಎಂದು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಕೂಡ ತಕ್ಕಷ್ಟು ನಿಗಾ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸ್ಕೂಲು ವೆರ್ಲ್ಯಚಾರಣೆ ನೋಡಬೇಕು, ಸರಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು ಎಂಬುದು ಈಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ.

ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಿಡದ ವಿಚಾರ ಹೇಳುವಾಗ ಒಂದು ಮಾತು ಮರೆತೆ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕೂಲಿಗೂ ಕೈತೋಟ ವಿರಬೇಕು, ಚಿಕ ಮಕ್ಕಳು ಬರೀ ಓದಿದರೆ ಸಾಲದು, ಕೆಲವು ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ಕೈಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ಕ್ಯುಲರ್ ಇರಬೇಕು. ಬಹುಶಃ ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಕೂಲು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೇನು ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ತೋಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಅನೇಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಆ ಅವಕಾಶ ವಿಲ್ಲದೇ ಇಲ್ಲ. ತೋಟಮಾಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಹೇಳಬಹುದು. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡತ್ತಿಲ್ಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಸರ್ವೆ

ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಓಡಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ, ಮಲಮೂತ್ರಾದಿಗಳಿಗೆ ಜಾಗವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಷ್ಟೋ ಗಲಾಟೆ ಹುಡುಗರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಸ್ಕೂಲು ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ, ಯಾವ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಕುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಡಕೆಯಿಟ್ಟು ನೀರು ಇಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಟದ ಬಯಲಂತೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಏನಾದರೂ ಇರಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳ ಸ್ಥಿತಿ ಶೋಚನೀಯವಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಸುಖವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಮನೆಯಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಈ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಮನುಷ್ಯತ್ವ ಹೋಗಿಬಿಡುತ್ತದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನೇನೋ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿದರಿ. ಆದರೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸಿದ ಹೊರತು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪ್ರಯೋಜನ ಲಭಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಳೆದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಸೂಚನೆಮಾಡಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಸ್ಕೂಲುಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ನೂರಾರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿ ತುಂಬುವ ದೌರ್ಭಾಗ್ಯ ಸ್ಥಿತಿ ಇರಬಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲೂ ತೋಟ, ಆಟಪಾಟಗಳಿಗೆ ಬಯಲು ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಇರುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕು. ಸಣ್ಣಮಕ್ಕಳು ಹೋಗುವ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಉಪೇಕ್ಷೆಮಾಡಬಾರದು. ಹಾಗೆಯೇ ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿರುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನೇ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಶಿಕ್ಷಣ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು 16 ಸಾವಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ 12 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಿಲ್ಲದಷ್ಟು ಮಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದಿರುವವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಸಾಕಷ್ಟುಮಂದಿ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಲು ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಸಾವಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣವಿಲ್ಲದಿರುವ ಸುಮಾರು 12 ಸಾವಿರ ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆರು ನಾರ್ಮಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿವೆ. ಒಂದೊಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 230 ಜನರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣಕೊಡಬಹುದು. ಈಚೆಗೆ ಉತ್ತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 300 ಜನರು ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ನಾರ್ಮಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ವರ್ಷದ ಶಿಕ್ಷಣವಿದೆ. ಬೇಸಿಕ್ ಸ್ಕೂಲು ಬೇರೆ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಸೇರಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 600 ಮಂದಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಮುಕ್ಕಾಲು ಜನರಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕನಿಷ್ಟಪಕ್ಷ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ನೂರಾರು ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಶಾಲೆಗಳಿರಬೇಕು.

ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದುಸಲ ತರಬೇತು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ತೃಪ್ತರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ತರಬೇತಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ರಿಫ್ರೆಷರ್ ಕೋರ್ಸ್ ಎಂಬುದಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಹೊಸವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆ ಏರ್ಪಾಡು ಇಲ್ಲ. ತರಬೇತಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎಂದು ಯಾರಿಗೆ ಅನ್ನುತ್ತೇವೆ? ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ actual ಆಗಿ ಪಾಸ್ ಆದವರೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಮೂರು ವರ್ಷ ಅಲ್ಲಿದ್ದು ಫೈಲ್ ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿರತಕ್ಕವರು ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳುಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ಇರುತ್ತೇವೆ. ರೋವರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿರುವ ಒಬ್ಬ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗಿ ಪಾಸ್ ಆಗದಿದ್ದರೂ ಅವನನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೋರ್ಸ್ ಮುಗಿಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಂತಹವನ ಕೈಗೆ ನಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನನಗೆ ಅಷ್ಟು ಹಿತವೆನ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. - ಹೀಗೆ ಯಾವ ಬಾಬಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ, ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಬೇಕಾದ ಸಲಕರಣೆ ಒಂದು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಇಷ್ಟರ ಮೇಲೆ ಇರಬೇಕಾದ ಒಂದು ದಕ್ಷತೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಇವ್ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಒಂದು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವವರೆಗೂ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಬೇಡ. ಇರತಕ್ಕ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸುವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ಮಾಡದ ಮೇಲೆ ಅಂಥ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಏಕೆ? ಕೇವಲ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಹೋದರೆ ಸಾಕು ಅಂತ ಅಲ್ಲ, ಹೋದ ಮೇಲೆ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಳೇ ಕಾಲದ ಸರ್ಕಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ನಾನು ಅಷ್ಟು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ—ಪ್ರಜೆಗಳ ಯೋಗಕ್ಷೇಮಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಭಾವೀಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರಗೋಭಿವೃದ್ಧಿ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸಿರತಕ್ಕ ಈಗಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯಾವ್ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಬೇಕೋ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಾಗಿ ಭಾವಿಸಬಾರದು, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಚಿಕ್ಕದರಿಂದ ದೊಡ್ಡದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು; ಬುಡದಿಂದ ತುದಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ ವಿನಾ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಆದಾದ ಮೇಲೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲು, ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಿ ಆಮೇಲೆ ಸೊಗಸಾದ ಮಿಡ್ಲ್‌ಸ್ಕೂಲು ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳು, ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಿಟ್ಟಿರುವೆಯೇ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾಲೇಜುಗಳು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ಎಡಬಿಟ್ಟನ ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗಬಾರದು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನ್ಯಾಯ

(ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.)

ವಾದ ಮಾರ್ಗವನ್ನನುಸರಿಸಿ ಪೊಟ್ಟಪೊದಲು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ನಿಗ ಕೊಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸುಸಂಘಟಿತರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಆಗಿರತಕ್ಕವರಿರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಾರೆ, ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ನುಮ್ಮನಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುನಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಆಗಬೇಕು, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ Single teacher school ಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಕಟ್ಟಡ, ಸಲಕರಣೆಗಳ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಿ, ತರಬೇತಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆವಾಡಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ದೇಶದ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುವುದಲ್ಲದೆ, ದೇಶದ ಜನತ ಕೃತಜ್ಞತೆಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:

"That this Assembly is of the opinion that immediate steps be taken to improve the condition of rural primary schools by providing suitable school buildings with sufficient space for gardening and playing, equipping fully with school materials, staffing only with trained teachers and improving the inspection work".

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದಶರ್ಮರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ.)—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ. ಗಿಡವಾಗಿ ಬಗ್ಗದ್ದು ಮರವಾಗಿ ಬಗ್ಗೀತೆ ಎಂದು ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಚಿಕ್ಕತನದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ತಿದ್ದಿ ಪರಿಪಾಲಿಸುತ್ತೇವೆಯೋ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಬೆಳೆದು ನತ್ಪ್ರಜೆಗಳಾಗಲು ಲಾಯಕ್ಕಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯಾರಲ್ಲೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉದಾಸೀನ, ತಿರಸ್ಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಇದೆ ಎಂದರೆ, ಅಷ್ಟು ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಪಾಠಶಾಲೆಯ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಎಂದರೆ, ಅವರು ಹಾಕುವ ಬಟ್ಟೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಜೀವನ ಇವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಜೀವ ಸಹಿತ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನಾಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಲೀ, ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರು ಬರೆದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಇದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಂಗತಿ. ಸುಕೋಮಲವಾದ ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ಆರ್ಥಿಕ ದುಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಪಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಆ ಮನುಷ್ಯ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಆ ಮಕ್ಕಳ ಮನೋಭಾವ ಅರಿತುಕೊಂಡು, ಅವರ ಮನೋಭಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ, ಅವರ ಯೋಗ್ಯತೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಎಂಬ ಅಂಶವನ್ನು ನಾವು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಊಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಹಳ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿ ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಕರ್ತವ್ಯ, ತದನಂತರ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜು. ಯಾವ ಮುಂದುವರಿದ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಸಹ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ, ಈ ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ, ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಚಿಕ್ಕಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದು ಕಷ್ಟ, ಇದಕ್ಕೆ ನುರಿತ ಶಿಕ್ಷಿತರಾದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಅದರಲ್ಲೂ ಅವರು ಸುಶಿಕ್ಷಿತರು, ಸುಸಂಸ್ಕೃತರೂ ಆಗಿರಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಹರಿಜನಬಂಧುಗಳು ಕೋಪಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಹರಿಜನರು ಲೋಯರ್ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಕೆಲಸ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ನಿಯಮಿಸಬಾರದು ಎಂದು ನನ್ನ ಖಚಿತ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೆ. ಅವರು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಮುಂದೆಬರಬೇಕು, ಈಗತಾನೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೌಕರಿ ಕೊಡಬಹುದು. ಅವರ ಮಕ್ಕಳೂ ಸಹ ಸುಸಂಸ್ಕೃತರಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಅನೇಕ ವಿಷಯ ಕಲಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನಿಯಮಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಬೇರೆಯವರ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾರು ಸುಸಂಸ್ಕೃತರೋ, ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಲಾಯಕ್ಕಾಗಿದ್ದಾರೋ, ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿ. ಏಕೆಂದರೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದೂ ಕೂಡ ಸಂಗೀತದಂತೆ ಒಂದು ಕಲೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಚಾತುರ್ಯ, ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆ ಬಹಳ ಆಗತ್ಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವು ಬಹಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದರಲ್ಲಿ ಅವರಲ್ಲಿ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಒಂದೆರಡು ಕಡೆ ಅವರು ನೋಡಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವದ ಮೇಲೆ ಊಹಾಪೋಹದ ಮೇಲೆ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಷ್ಟ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಿಟಕಿಗಳಿಲ್ಲದೆ, ಬಾಗಿಲುಗಳಿಲ್ಲದೆ ಗೆಜ್ಜಲು ತಿಂದುಹೋಗಿವೆ. ಹೆಂಚಿಸಿಲ್ ಮತ್ತು ಪುನ್ರಕಗಳಿಲ್ಲದೆ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ, ಎಂದು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು

ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇರಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಕೆಲವು ಸ್ಕೂಲುಗಳು ಹಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗಿರಬಹುದು. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಯದೇಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಕೆಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು; ಅದರಲ್ಲಿ ವಾಸ್ತವಾಂಶವಿದೆ. ನುಮಾರು 17 ಸಾವಿರ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ 4617 ಜನರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ 13728 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕಾದವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 500 ಜನರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾನಗರದಲ್ಲಿಯೂ (ಉತ್ತನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ) ಇತರ ಡಿಪ್ಲಾ ಹೆಡ್‌ಕ್ವಾರ್ಟರುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನರನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟುಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ಟ್ರೈನಿಂಗ್‌ಗೆ 500 ಜನರನ್ನು ಟ್ರೈನಾಯಿಸಿದರೆ ಅವರ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸಬ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ಸ್ ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ಟ್ರೈನಿಂಗಿಗೆ ಹೋಗುವವರಿಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಅರೋಯನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು —500 ಜನರನ್ನು ಏಕೆ ಖಾಯಮಾಗಿ ರೀಅಪಿಂಗ್ ಸ್ಪೆಷಮಾಸ್ಟರುಗಳಂತೆ ನೇಮಕ ಮಾಡಬಾರದು?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಈಗ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬಹಳ ಹಣ ಪೆಚ್ಚುವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಹೈಸ್ಕೂಲು, ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಒಂದು ಕೋಟಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಬರೀ ಪ್ರೈಮರಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೇ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಾಕಿ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕಿದೆ. ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವುದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದರೆ, ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ 500 ಜನ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಟ್ರೈನ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ರೇಂಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ರೇಂಜಿನಲ್ಲೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮನುಷ್ಯಸ್ವಭಾವ ಗೊತ್ತೇಇದೆ, ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೆಯಿರಬಹುದು. ಎಲ್ಲರೂ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ನಂಬಿದ್ದರೂ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಬಂದಿರಬಹುದು. ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಎಜ್ಯುಕೇಷನಲ್ ಆಫೀಸರಿಂದ ರೇಂಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಆಗಾಗ ಎಲ್ಲ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ವರದಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಡೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇಯಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ರೇಂಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ನೂರು ಇನ್ನೂರು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ಷಕ್ಕೊಂದು ಸಾರಿಯಾದರೂ ಪ್ರತಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೂ ಹೋಗಿ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಧಾನವಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಗೆ ಮೂವತ್ತು ಅಥವಾ ನಲವತ್ತು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ರೇಂಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೆಚ್ಚು ರೇಂಜ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಉತ್ಪ್ರೇಕ್ಷೆಯಿಲ್ಲ. ಇರುವವರು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರ್ವಂಚನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋಗಿವೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅರ್ಧ ಕಟ್ಟಡವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ, ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕಟ್ಟಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬುದು ನಿಜ; ಕೆಲವು ಅರ್ಧ ಕೆಲಸವಾಗಿ ನಿಂತುಹೋಗಿರುವುದೂ ನಿಜ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು. ಅದರೆ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿರುವ ಕಡೆ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಕೂಲು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಬಾಡಿಗೆ ಕಟ್ಟಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲೇ ಸ್ಕೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆಂದು ಎಲ್ಲಿಂದಲೂ ನಮಗೆ ವರದಿಬಂದಿಲ್ಲ, ಹಾಗೇನಾದರೂ ಕಟ್ಟಡ ಬಿದ್ದು ಹೋಗಿದ್ದರೆ ತಕ್ಷಣ ಬೇರೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆನೇಕ ಕಡೆ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳಿಗೆ ರಿಪೇರಿ ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳ ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ 1948–49ನೆಯ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ 1949–50ರಲ್ಲಿ 85 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ 1950-51ರಲ್ಲಿ 85ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಲಾಗಿತ್ತು. 1951–52ನೆಯ ಸಾಲಿಗೆ 1,65,500 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಹೀಗೆ ವರ್ಷವರ್ಷವೂ ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಪೇರಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಲು 1948-49ರಲ್ಲಿ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, 1949-50ರಲ್ಲಿ 7 ಲಕ್ಷದ 2½ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು, 1950–51ರಲ್ಲಿ 3ಲಕ್ಷ ಮತ್ತು 1951–52ರಲ್ಲಿ 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು, ಹೀಗೆ ಒದಗಿಸಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು, ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಭಾಗವೆಂಬುದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಖರ್ಚನ್ನು ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೆಲ್ಲೂ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದೂ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಆಶೆ. ಅವಕಾಶವಾದ ಹಾಗೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು, ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿ ಅನುಕೂಲವಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಆಸೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲವೂ ಒಂದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತಿಯಾಗುವಷ್ಟು

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು)

ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಧೈರ್ಯ ನನಗಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಅರ್ಧಾಂತಕವಾಗಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಡೊನೇಷ್ಷ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯವಾಗಿ ಈ ಸಾರಿಯ ಬಜೆಟ್ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಾರಿ ಅರ್ಧದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಡೊನೇಷ್ಷ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದು ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೊದಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ಎರಡಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿರುವ ಉತ್ತಮವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಗಮನವಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಠರಾವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಕೈತೋಟ ಮತ್ತು ಮೈದಾನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವ ವಿಚಾರ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು —ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಮನಗಂಡು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಕೈತೋಟ ಮಾಡಿಸಬಹುದು, ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಮಾದಯ್ಯಗೌಡರು.—ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಸ್ಕೂಲುಗಳು ನಡೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಂಬಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸುತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಭೆಯ ಅನುಮತಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

The resolution was, by leave of the House, withdrawn.

The House adjourned for Lunch at Thirty Minutes past Three of the Clock and reassembled at Ten Minutes past Four of the Clock, Mr. Speaker (The Hon'ble Sri V. Venkatappa) in the Chair.

RESOLUTION No. 16.

Instruction in Kannada Medium in Primary & Middle Schools.

*Sri B. BORANNA GOWDA (Hassan District-General)—Sir, I beg to move:

"That this Assembly is of the opinion that instruction should be given only through the Kannada medium in the Primary and Middle Schools of the State,"

ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯವಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ನಾನೀಗ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಬಾಲಕರುಗಳಿಗೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಾವುದಿದೆಯೋ ಅದರಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ವಿಧಿಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಕೆಲಕೆಲವು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲೂ, ಕೆಲವು ಉರ್ದೂ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮಡು ಕನ್ನಡ ನಾಡು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸೆಕೆಂಡರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಆಂಗ್ಲೇಯ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ, ದೇಶಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎರಡನೇ ದರ್ಜೆಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಯೂ ಪರಿಗಣಿಸಿರತಕ್ಕದ್ದು ಖಂಡಿತ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿದಂಥ ಜ್ಞಾನಿಗಳೂ, ವಿದ್ವಾಂಸರೂ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಂದ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕ ಇಂಥಾದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಯಾರು ಮಾಡಿಸಿ, ಅವರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಮಾಡುವಂತೆ ಹೇಳಿದರೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದಕ್ಷರು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಾಧಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಇನ್ನುಳಿದವುಗಳನ್ನು ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮೇಲು ದರ್ಜೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಯು ತನಕ ಮುಟ್ಟುವುದರೊಳಗಾಗಿಯೇ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೂ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಿ ಕನ್ನಡ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮವನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೇ ಶಿವಾಯ್, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇತ್ಯಾದಿ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಇಡತಕ್ಕದ್ದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲು ನಂತರ ನಡೆಸಬಹುದಾದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಈ ಐಚ್ಛಿಕ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೊಡಬಹುದು. ಅಂತೂ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಾದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೇ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದೇ ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯದ ಮುಖ್ಯ ಗುರಿ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಂದರೆ ಕೆಲವು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲೂ, ಕೆಲವು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯೂ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಒಂದೊಂದು ಊರಿಗೂ ಈ ತೆರನಾಗಿ ಒಂದೊಂದು ಉರ್ದು ಸ್ಕೂಲು, ಒಂದೊಂದು ತೆಲುಗಿನ ಸ್ಕೂಲು, ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಸಹ ತಪ್ಪಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಆಗ ಉಳಿಯತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರನ್ನು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ, ಅಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡವೇ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಭೆಯವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಂಬಲನೀಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved :

"That this Assembly is of the opinion that instruction should be given only through the Kannada medium in the Primary and Middle Schools of the State."

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District—General).—I seek some information from the Hon'ble Mover. Does he mean to say that vernacular schools like Telugu primary schools and Middle schools, Urdu primary schools and middle schools should not exist and Kannada schools alone should remain ?

Sri B. N. BORANNA GOWDA—That is the idea.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ನಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು (ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗ ಅದು ಇರತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಆಗತಕ್ಕ ಮಾತಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ನಾವು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಬಹುದು. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಉರ್ದು ವಿನಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಅದು ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದೇ ರೀತಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಕಡೆ ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಕೆ. ಜಿ. ಎಫ್. ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ವಿನಾ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೂ ಅದು ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಕಡೆ ತೆಲುಗು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಇತ್ಯಾದಿ ನ್ಯೂಲುಗಳಿದ್ದು ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅವರವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ವಿನಾ ಹೀಗೆ ಕನ್ನಡ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಈ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ವಿಚಾರ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಾಲಕರುಗಳಿಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಅವರವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಹೀಗೆ 5 ವರ್ಷದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ 10 ವರ್ಷದ ವಯಸ್ಸಿನೊಳಗಿರತಕ್ಕ ಬಾಲಕರುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಅವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ಅಂಶ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೆಯೂ ಸಹ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡತಕ್ಕ ಯಾವ ಜನರೇ ಆಗಲೀ ಅವರು ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಇರಲಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಅವರವರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ. ನಮ್ಮದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವೇನೋ ಹೌದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಯಾರದೂ ವಿರೋಧವಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಸಹ ನಮ್ಮ ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬರಿ ಕನ್ನಡ ಒಂದರಲ್ಲೇ ಪಾಠ ಹೇಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದ ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಮುಳುಬಾಗಿಲು, ಚಿಂತಾಮಣಿ ಮತ್ತು ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾಲಕರುಗಳಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಅರ್ಥವೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದರೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತೇ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾವು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅನುಭವಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದಾವತಿ ನಾನು ರಾಯಚೂರಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿನವರು ಪುರಂದರದಾಸರ ಕೀರ್ತನೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬರೆದುಕೊಂಡು ಭಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ಕಂಡು ಬಂತು. 1930ರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ನಡೆಸಿದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ್ಯೆ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದೇವರನಾಮಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬರೆದು ಕೊಂಡು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದದ್ದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಈಗ ಅದೇ ರೀತಿ ಬಾಗೇಪಲ್ಲಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಾಲಕರು ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಂಡು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿರುವವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಇಂಥಾ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ. ಕೋಲಾರದ ಚಿನ್ನದ ಗಣಿ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜನ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದರೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರಿ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು (ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).— ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಬೋರಣ್ಣಗೌಡರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದೇ. ಈಗತಾನೆ ಶ್ರೀ ಸಂಪಂಗಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು, ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಆದರೆ ಮಾತೃಭಾಷೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಆಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜ್ ಆಗಿ ಮಾಡುವುದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಸೇರಬೇಕಾದರೆ ಆರು ವರ್ಷಗಳ ವಯಸ್ಸಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಕ್ಕಾಲು ಪಾಲು ಜನರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಬಂದೇ ಬರುತ್ತದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಬಾರದೇ ಇರುವವರ ಮಾತು ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು !

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದೇ ಬರಬೇಕೆಂಬುದು ಇದರ ಉದ್ದೇಶ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದಕ್ಕೆ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯಿಲ್ಲ. ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಆದಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಬಹುದು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಇದುವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಈಗ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡ ತೆಗೆದು

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.)

ಕೊಂಡು ಅನೇಕರು ತೇರ್ಗಡೆ ಹೊಂದಿ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ಓದಿದವರು ಕನ್ನಡ-ಒಪ್ಪದೆ-ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರಿಗೋಸ್ಕರ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ತೊಂದರೆಯಿದೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯು ಬೇರೆ ಆಗಿರುವವರಿಗೆ ಅವರ ಭಾಷೆ ಕಲಿತು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡಿಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಅಂತೂ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಸ್ಥಳೀಯ ನಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ತಾನೆ ಶ್ರೀ ನಂಜುಂಡಿರಾಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲೂ ಸಹ ಅವರವರ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಕಲಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯಕೊಟ್ಟು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಈಗ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ತರ್ಜುಮೆಯಾಗಬೇಕು, ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೆ ಫಂಡಮೆಂಟಲ್ ರೈಟ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದು ನಿರ್ಣಯವಿದೆ, ಅದು ಬಂದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದರ ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri B. BORANNA GOWDA.—I seek the leave of the House to withdraw the resolution.

The resolution was, by leave of the House, withdrawn.

RESOLUTION No. 17.

Constitution of a Committee to suggest measures for speedy upliftment of Depressed classes.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು (ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನ್ನ ನಿರ್ಣಯ ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.—

"That this Assembly is of the opinion that a committee be constituted to sugest measures and schemes for the speedy amelioration or the upliftment of the Depres d classes in the State."

ಸ್ವಾಮಿ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಪ್ರಗತಿಯಾದ ಹೊರತು ದೇಶಪ್ರಗತಿಯಾಗಲಾರದು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ನಂಸ್ಥೆಯವರು, ಹರಿಜನ ಸೇವಾ ಸಂಘದವರು ಮತ್ತು ಇತರ ಖಾಸಗಿ ಮನುಷ್ಯರು ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೂರಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳು ನಡೆದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಇನ್ನೆಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾನೂನನ್ನು ಸಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದುಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಒಂಬತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ನಮ್ಮ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಿವೆ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವ ಸಾಮಾಜಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಇನ್ನೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಾಗಲಿ ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಷ್ಟು ಆಗಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಉಳಿದಿದೆ; ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಇತರರೇ ಆಗಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ 23-24 ವರ್ಷಗಳ ಲಾಗಾಯ್ತಿನಿಂದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ 17½ ಲಕ್ಷ ಮಂದಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಈಗ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಇನ್ನು 8-9 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಂದಿ ಆಗಬಹುದು, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿಯಮವೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಹರಿಜನರ ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ನಮಗೆ ಗ್ರಾಂಟ್ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿ ಸಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ 2.00 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡುವುದು ಅಥವಾ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಗೆ 2 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಡುವುದು ಈ ರೀತಿ ಅವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆಗೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ವಿನಹ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕು, ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಅವರ ನ್ಯೂನತೆಗಳೇನು ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಚರ್ಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬಹಳ ರಾಭದಾಯಕವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹರಿಜನರೇ ಹೆಚ್ಚು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಇವರು ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ಇವರ ಕೈಗಾರಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಕಾರಣ ಬಂಡವಾಳ ಸಾಲದು. ಇದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕೂಲಿಗಾರರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆಲ್ಲಾ ಬಂಡವಾಳ ಯಾವ ರೀತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋವಿಂದದಾಸ್‌ರವರು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ

ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಗ್ರ್ಯಾಂಟ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ಕೇಳಿದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಒಟ್ಟೊಟ್ಟಿಗೆ ಗೋ ಎಂದ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರ್ಯಾಂಟಿನ ಪೈಕಿ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನರಿಗೆ ಗ್ರ್ಯಾಂಟು ಸಿಕ್ಕಿದೆ, ಎಷ್ಟು ಮಂದಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದ ಮೇರೆ ಹರಿಜನರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆಯೇ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಎಬಿಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಇವು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ? ಅಥವಾ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರದವರು ಯಾವ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಕಂಡು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕಾನೂನುಗಳೇನೋ ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಇವೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅದರಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಸಿಗಾ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಕಾನೂನು ಫಲ ಪ್ರದವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆ ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕೇವಲ ನಿರ್ಗತಿಕರಿಗೆ ಇದರಿಂದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಒಬ್ಬ ನಿರ್ಗತಿಕ, ಕೂಲಿಗಾರನ ಸಂಸಾರ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ-ನಾಲ್ಕೈದು ಮಕ್ಕಳು ಇರತಕ್ಕವನು 200 ರೂಪಾಯಿ ಗೋಡೆಹಾಕಿ, 200 ರೂಪಾಯಿ ಮರತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಕೊಡುವ 200-300 ರೂಪಾಯಿನಿಂದ ಕೇವಲ ಗಳ, ಕಿಟಕಿ, ಬಾಗಿಲು, ಹೆಂಚು ಮಾತ್ರ ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಕೂಲಿಯೇ ಸಿಕ್ಕದೆ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ ಪಡುವ ಹರಿಜನರು 400 ರೂಪಾಯಿ ಹೊಂಚಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕಾರು ಜನ ದುಡಿಯುವವರಿದ್ದರೆ ಅಂಥವನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೇ ಹೊರತು ನಿರ್ಗತಿಕ, ಬಡವ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅಂಥವನ ಜೀವನದ ಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನೆನ್ನೆ ದಿನ ನಾನು ಹಾಕಿದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 4,000 ಮನೆಗಳಾಗಿವೆ, ಸುಮಾರು 2 ಲಕ್ಷ ಮನೆಗಳು ಆಗುವುದರಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ ರೀತಿ ಅವರು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಲ್ಲಿ ಇನ್ನು 50 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರ ಯೋಜನೆಯಂತೆ ಇನ್ನೂ 50 ವರ್ಷ ಅವರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿ ಕೊಡಲು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತನ್ನಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಯೆ? ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ನಿಗದಿಮಾಡಿರುವ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರನ್ನು ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್‌ನಿಂದಲೂ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವವುಳ್ಳ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ರಚನೆಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಪಡೆದು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಸಲಹೆ. ಈಗ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೂರು ಅಥವಾ ಐದು ವರ್ಷದ ಯೋಜನೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹರಿಜನರ ವಿಷಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು, ಅವರ ಪ್ರಗತಿ ಆದ ಹೊರತು ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ತಾತ್ಸಾರ! ಏಕೆ ಕಾಲಹರಣಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ? ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ತುಂಬಾ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ತಾವು ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ರೀತ್ಯಾ ನಮಗೆ ಮೂಲ ಭೂತವಾದ ಹಕ್ಕುಗಳು, ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಎಬಿಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಿ, ನಮಾಜದ ಅನರ್ಹತೆ ಹೋಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಜೆಗಳೇ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರೂ ನಮ್ಮಂತೆ ಮಾನವಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮನಗಾಣಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿದುನಡೆಕರಿಸಬೇಕು ಇವೆರಡೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಾನು ಒಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಡುವುದಾದರೆ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಇದರ ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಎಷ್ಟು ಮುತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸುತ್ತಾರೋ ಅಷ್ಟೂ ಇವರ ಪ್ರಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಳ್ಳಿಗಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಎಬಿಲಿಟಿ ಇನ್ನೂ ಇದೆ, ಇದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಈಗಿನ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು; ಸಿವಿಲ್ ಡಿಸ್‌ಎಬಿಲಿಟೀಸ್ ಆಕ್ಟ್‌ನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಾಗ ಪೋಲೀಸ್‌ನವರು ಸವರ್ಣೀಯರಿಗೂ ಹರಿಜನರಿಗೂ ಸಮಾಜದ ನ್ಯೂನತೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಿಕ್ಕಾಟ ಬಂದಾದ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಪೋಲೀಸ್ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲ್‌ನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ತರಬೇತು ಕೊಟ್ಟರೆ ಉತ್ತಮವಾದೀತು. ಹರಿಜನರ ಆಗುಹೋಗುಗಳು ಜಾಗ್ರತೆ ಬಗೆಹರಿದೀತು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವೆಲ್ಲಾ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿವೆ, ಅವುಗಳಿಂದ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡಿದರೆ ಈಗ ದೊಡ್ಡಸಿದ್ಧವ್ಯನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮಳವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಮ ಹದಮಾಡುವ ಕೇಂದ್ರ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ದಿನಕ್ಕೆ 5 ಪೌಂಡ್ ಚರ್ಮ ಹದ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದ ಮೇಲೆ ಹರಿಜನರಕೈಗಾರಿಕೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತಪಡುತ್ತದೆ. ಚರ್ಮದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹರಿಜನರೇ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತರ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಬಂಡವಾಳ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೇ- ಏನೇ ಇಂತಹ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕೆಂಬದು ಇಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ, ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು.)

ಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ವಿಶಾಲಭಾವನೆಯಿಂದ ತಾವು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದು ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು, ಒರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ 10 ಮಂತ್ರಿಗಳಸ್ಥಾನಕೊಟ್ಟರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ; ಪುಸ್ತಕದ ತುಂಬಾ ಕಾನೂನು ಇದ್ದರೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಿ ಮಾಡಿ ಸಂಸ್ಥಾನಾದ್ಯಂತ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಇನ್ನಿತರ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಕೂಲಿಗಾರರು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೂಲಿಗಾರರು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ; ಜಮೀನಿಲ್ಲದೇ ಇರುವವರು ಎಷ್ಟುಜನ ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿ ಅವರಿಗಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯವರು ಅನುಮೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಇದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತೇನೆ.

—Mr. SPEAKER.—Resolution moved—

"That this Assembly is of the opinion that a committee be constituted to suggest measures and schemes for the speedy amelioration or the upliftment of the Depressed classes in the State".

*ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು, (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗಗಳಿಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಸಹಾಯವನ್ನು ಯಾರೂ ಮರೆಯಲಾರರು. ಇವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಹರಿಜನರೂ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅವರೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು, ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಮಗೆ ವಿಶೇಷ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಹತ್ತು ವರ್ಷಕಾಲ; ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಉಳಿದಿರುವುದು ಒಂಭತ್ತು ವರ್ಷ. 9 ವರ್ಷವಾದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನುಕೂಲತೆಗಳೂ ಇತರರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲು ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ; ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ನಾವು ಇತರರಿಗೆ ಸಮಾನಾಗಿ, ನಮ್ಮ ರಜ್ಜೆಯ ಬಲ ಬಾಕಿಯವರಷ್ಟೇ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಸಾಲದು; ಆದಕಾರಣ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ; ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ, ನೈತಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತಳಹದಿ ಹಾಕಬೇಕು, ಯಾವ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡರೆ ಸರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಮಾಡಬೇಕು, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಲಾವಧಿ ಇರಬೇಕು ಎಂದು, ಇದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸರ್ವಮುಖವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಯಬೇಕು, ಅಲ್ಲದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಹಾಗಾದರೆ ಮಾತ್ರ ಇವರೂ ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಏರಿ ಇತರರಿಗೆ ಸಮಾನವಾಗುತ್ತಾರೆ; ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹಿಂದುಳಿದ ಜನಾಂಗದವರು ಕೆಲವರಿರುತ್ತಾರೋ, ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತಕ್ಕಡಿ ತಲೆಕೆಳಗಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವವರನ್ನು, ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನು ನೋಡಿ ಅದರಿಂದ ಒಂದು ದೇಶದ ಕೀಳು ಮೇಲನ್ನು ನೋಡುತ್ತಾರೆ, ಯಾವ ಜನಾಂಗವನ್ನೂ ನಿಕೃಷ್ಟಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರಲು ಬಿಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿಪುಣರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು, ಅವರು ಈ ಜನಾಂಗದವರ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿ ಇವರು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಹಾಯ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಗಾಂಧಿ ನಿಧಿ, ಠಕ್ಕರ್ ಬಾಪಾ ನಿಧಿ ಮುಂತಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ನಿಧಿಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಬಹುದು, ಕಾನೂನು ಬಲ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು, ಈಗಿರುವುದು ಸಾಕೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಬೇಕೆ ಎಂಬ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಈಗ ಈ ರೀತಿಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದವೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಏನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರುವ ಉಪಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯೋಜನೆಯಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಒಂದು ಭೂಮಿಗಾಗಿ ನೂರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಬಂದಾಗ, ಇಂತಹ 100 ಸಂದರ್ಭಗಳ ಪೈಕಿ 90ರಲ್ಲಿ ಇದು ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿ, ಇದನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ, ಹಾರಾಜು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗುತ್ತದೆ. ಫಲವತ್ತಾದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬಾರದೆಂಬ ನೀತಿಯೆ! ಅಲ್ಲದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಆರ್ಥಿಕ ಬಲವಿಲ್ಲದೆ ಭೂಮಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಇವಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ತಜ್ಞರ ಅಥವ ನಿಪುಣರ ಸಮಿತಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಈ ವಿಷಯದ ಪೂರ್ಣಚಿತ್ರ ಇದರ ರೂಪು ರೇಷೆಗಳು ಹೇಗಿರುತ್ತವೆಂದು ಹೇಳಲಾರರು. ಇಂತಿಂಥಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟಿಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಇದು ಸಾಧುವಾದ ಬೇಡಿಕೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನೊಪ್ಪಿಸಿ ಅವರು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಈ ಜನರು ಬಾಕಿಯವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಈ ಕಾರ್ಯ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಜನರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೇರಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆಂದು

ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸುವ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಗೋವಿಂದದಾಸ್ ರವರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನೇ ತರಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ನನಗಿತ್ತು. ಆದರೂ ಈ ಸದವಕಾಶ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಷ್ಟರವರಿಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಸಂತೋಷ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಆ ಸಂತೋಷದಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಪಾಲುದಾರನಾಗ ತ್ತೇನೆಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ಹೌದು. ಹಿಂದಿನ ಮತ್ತು ಇಂದಿನ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜೆಗಳೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ, 'to serve the Harijans is to serve the Nation' ಎಂಬುದನ್ನರಿತು ಕೈಲಾದ ಮಟ್ಟಿಗೂ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಎಂದು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದರು. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಚುರುಕಾಗಿ ಬೇಗ ಬೇಗ ಹರಿಜನರ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. 1928ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದೀಚೆಗೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ 78 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನು ಸಿಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಸಚಿವರು ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಡಿಸಿದರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದರ ಹೆಮ್ಮೆಕ ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಜಮೀನು ಎಷ್ಟೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಸೇಕಡ ಎರಡರಷ್ಟು ಮಾತ್ರವೆಂದು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಿಕ್ಕ ಜಮೀನಿನಿಂದ ಆ ಜನರು ನಿಜವಾಗಿ ಯಾವ ಉಪಯೋಗವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಜಮೀನು ಎಲ್ಲಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟದಿಂದಲೋ ಏನೋ, ಅಂತಹ ಜಮೀನು ಹರಾಜಿಗೆ ನಿಂತು ಸರ್ಕಾರದ ಖಜಾನೆಗೆ ಹಣ ತುಂಬಿದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಅರಿತಿದ್ದೇನೆ. ಬಡವರಾದ ಈ ಹರಿಜನರು ಜಮೀನನ್ನು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ಫಲವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ಕೊಟ್ಟ ರೈತಕ್ಕ ಆ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಪಾಳು ಬಿಟ್ಟು ವಾಪಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡುತ್ತಿರುವುದು ಅನೇಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಈ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಾವು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಆದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಬೇಗ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಎಂಟು ವರ್ಷದ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ, ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಬೇಗ ಹರಿಜನಾಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆಯಲ್ಲದೆ ಇದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇಪೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ಕರವರು ಕಳುಹಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ಉದ್ದೇಶ ಇಷ್ಟೇ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ; ಏನೆಂದರೆ, ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಆದರೆ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಯಾವ ಯೋಜನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂಬುದನ್ನು ಒತ್ತಾಯಪಡಿಸುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ಕರವರು ಇದನ್ನು ತಂದಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ನಿಜವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳೇನನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅವು 10 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಕಳೆದಿದೆ. ಇನ್ನುಳಿದ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರು ಇತರೇ ಜನಾಂಗಗಳವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಅವಧಿ ಕಳೆದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೇನೂ ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅವರ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆದರೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯೆಂಬುದಿಲ್ಲ, ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿ, ಇನ್ನುಳಿದಿರುವ 9 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರಲು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತೋರುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಏನೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿರಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ. ಜಮೀನು ಹಂಚಿಕೆಯ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈಗಲದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹರಾಜು ಹಾಕುವ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಖುಷ್ ಖರೀದಿಗೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲನೆಯ Preference ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಿರೋ ಈಗ ಅಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನಿಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತೋ ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅವರು ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ; ಆದ್ದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕು.

ಆ ಮೇಲೆ ಹಾಸ್ಟಲ್ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಮಿಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಈ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರೂ ಮಿಕ್ಕ ಜನಾಂಗದವರ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೀರಪ್ಪನವರು.)

ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ವಿನಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಷ್ಟೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಿಗದಿಯಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರು ಒಂದು ತಿಂಗಳಿನೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ನಿಮ್ನ ಪಂಗಡ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಮಹಾಶಯರೇ, ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಹಳ ಆವರದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ನಿಂತಿರುತ್ತೇನೆ. ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಾಗಲೇ ಒಂದು ವರ್ಷ ಕಳೆದುಹೋಯಿತು. ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳೊಳಗಾಗಿ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಆರ್ಥಿಕಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಸರಿಸಮಾನತೆಗೆ ಬರಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲೇನೋ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ನಮಗಾಗಿ ಶೇಕಡಾವಾರು ಒಂದಿಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಮೀಸಲಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಅಷ್ಟಾಗಿ ಕಷ್ಟಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲವೆನ್ನಬಹುದು. ಆದರೂ ಯಾವ ಜನಾಂಗವೇ ಆಗಲಿ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಇತರರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆ ಜನರು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಹಾಗೆ ಬಂದರೇನೇ ಆ ಜನರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಮುನ್ನುಗ್ಗಿ ದೇಶ ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಈಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಅನೂಚಾನವಾಗಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡನೆಯ ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗ. ಈಗಿನ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ 16–17 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಈ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಏನೇನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಮುಖ್ಯಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಮಗೊಂದು ಮಂತ್ರಿಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಾಕ್ಷಣ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗದ ಜನರು ಬಹಳ ಹೀನಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬಂದರೂ ಇನ್ನೂ ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನಲ್ಲಿ ನೀವೇನೋ ನಮ್ಮವರ ಸ್ಥಿತಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಕ್ರಮೇಣ ಮುಂದುವರಿಯುವಂತಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮವರಿಗೆಂದು ಅನೇಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನರ್ಹತೆಗಳ ಕಾನೂನು,—ಸೋವಧಾನಿರೋಧಿಕ— ಕಾನೂನು, ಪ್ರಾಣಿಬಲಿ ನಿರೋಧಕಕಾನೂನು—ಇವೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ವಹಿಸಿದ್ದೀರೋ ಅವರಿಗೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ತಿಳಿದಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಕಾನೂನು ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಅವರ ಅವಸರವಾಗಿ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಸೂದೆಗಳನ್ನು ತಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆತರುವುದಕ್ಕೆ ನೂಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡುಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲಾದರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ, ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಂದಮೇಲೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಒಬ್ಬ ಶೇಕಡಾರರನ್ನೂ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಗೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮವರು 200 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಸಂಬಳವೂ ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರನ್ನು ಯಾವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನೇಮಿಸಿದ್ದೀರೋ ಆ ಉದ್ದೇಶ ಖಂಡಿತ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲವೆನ್ನಬೇಕು. ನಿಮ್ಮನ್ನೆ ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಳ ಕೊಡುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವರಿಂದ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಇಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು: ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣವಿಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಂಚಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು, ಅವರು ಯಾರಿಗೂ ಒಂದು ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಯಥಾಪ್ರಕಾರ ಮಾಮೂಲು ಶೇಕ್‌ದಾರರಿಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೇ ಹೊರತು ಇವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿನಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಈ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರು ಯಾರಿಗೂ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗಿಲ್ಲ. ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಕಟ್ಟಿದರೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ, ಇತರೇ ಖಾಸಗೀ ಜನಗಳೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಇವರುಗಳನ್ನು ನೀವು ಮೊದಲು ನೇಮಿಸಿದುದರ ಉದ್ದೇಶ, ಜಮೀನು ದರಖಾಸ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಮಾಡಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರೂ, ಈಚೆಗೆ ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ಹಲವಾರು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಮುಗಳಿಂದ ಈ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ಜಮೀನು ದರಖಾಸ್ತುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಯನ್ನೂ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವದೊಂದು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾದರೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ನೀತಿ, ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಅದೇ, ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರು ಇಡೀ ಮೈನೂರು ದೇಶದ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅರ್ಧದಷ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳವರ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವೂ ಅವರ ಪೋರ್ಟ್‌ಫೋಲಿಯೋವಿಗೇ ಸೇರಿದೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಹರಿಜನರ ಕಷ್ಟಸುಖಗಳೇನು, ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ ಏನು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅವ

ರಿಗೆ ಏನೇನು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ, ಎಷ್ಟು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಇತರೆಯವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಯೋಜನೆ ಯಿದೆಯೆ ? ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಹತ್ತು-ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಖರ್ಚು ಹಾಕುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಏನಾಗಿದೆ ? ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಗೆ ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಿಮಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಿದೆಯೇ ? ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕಂದರೆ, ಒಂದು ಸಮಿತಿಮಾಡಿ ನಿಪುಣರನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ. ಒಂದು ಕೆರೆ ಕಟ್ಟಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಮೊದಲೇ ಎಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಎಕರೆಗಳನ್ನು ಸಾಗುವಳಿಗೆ ತಂದು ಎಷ್ಟು ಫಸಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆಂದು ತಿಂದಾಜುಮಾಡಿ ಕೊಂಡು ಒಂದು ಕಾರ್ಯನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸ ತ್ತೀರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಇದಕ್ಕೂ ಒಂದು ಕಾರ್ಯನೀತಿ ಯಿರಬೇಡವೆ ? ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗಾಗಿ ಸಬ್‌ಡಿವಿಜ್ ಆಫೀಸರ ದರ್ಜೆಯ ಒಬ್ಬ ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರನ್ನು ಈ ಊರಿನಲ್ಲಿ ನೇಮಿ ಸಿದ್ದೀರಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲೇ ಪಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇದ್ದು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸಿನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದಿದ್ದರು. ಆ ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತೋ ಒಂದು ಕಡೆ ಒಂದು ಆಫೀಸೆಂದು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಗುಮಾಸ್ತನಾಗಲಿ, ಜವಾನನಾಗಲೀ ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡದೆಯಿದ್ದರೆ ಅವರೇನು ಮಾಡಿ ಯಾರು ? ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸು, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಿವಿಜನಲ್ ಆಫೀಸು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ; ಅದಕ್ಕೆ ಆಫೀಸರು ಯಾರು, ಆಫೀಸು ಎಲ್ಲದೆ ಎಂಬುದೇ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ! ಅಲ್ಲಿಗೊಬ್ಬ ಕ್ಲಾರ್ಕ್ ಆಗಲಿ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗಾದರೆ ನಿಮ್ಮ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಯಿತು ? ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ದೇಶದ ಪ್ರಜಾ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ 1/5 ಭಾಗದಷ್ಟಿರುವ ಈ ಜನಾಂಗದವರು ಇತರೆಯವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಸಫಲಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನ ವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕರಲ್ಲೊಂದು ಪಾಲು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಷ್ಟಾಗಿದ್ದರೂ ಮೊದಲಿ ನಂತೆ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೇವಲ 12—15 ರೂಪಾಯಿಗಳ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ವನ್ನೇ ಈಗಲೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಈಗ ಸಾಲದು. ಅಲ್ಲದೆ ಮೊದಲು ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರೋ ಈಗಲೂ ಅಷ್ಟೇ ಹಣ ವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬರತಕ್ಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ವರ್ಷೆ ವರ್ಷೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಿನ ಕಾಲಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಕ್ಕಹಾಗೆ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ 'ಲಾ' ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡತಕ್ಕ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಕೊಡುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಈಗ ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಏನುಮಾಡ ಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಾವೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವ ಹರಿಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲೇ ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನೇನೋ ಜಾರಿಗೆತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಜರಿಗೆತಂದಿರತಕ್ಕ - ನ್ಯಳಗಳಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಈಚಲು ವನಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾ ಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆವು. ಇಲ್ಲಗೆ 2—3 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಪಾನನಿರೋಧ ವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದರೂ, ಹಾಗೆ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಅಂದರೆ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಅದೇ ಹೆಂಡವನ್ನು ಈಗ ಆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯದೆ 'ನೀರಾ' ಎಂಬ ಬೇರೆ ಹೆಸರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡ ಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರಿ ಹುಕುಂ ಹೊರಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ! ಹಿಂದೆ ಹೆಂಡ ಕುಡಿದಿದ್ದವರಿಗೆ ಈ ನೀರಾ ಹೇಗಿರುತ್ತೆಂಬ ಮನೋಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಈ ದುರಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬೀಳಲು ಮಾರ್ಗಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ದವರು ಹೀಗೆಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನೆಂಬುದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದ್ದಾ ರೆಯೇ ಎಂದರೆ ಅದೂ ಸಹ ಈಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹರಿಜನರು ಈ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದು ಬಹಳ ಹಣವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತಿರುವ ಪಾನ ನಿರೋಧ ವಿಚಾರ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಹಾಗೆ ದಾವಣಗೆರೆ ಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟಮಾಡುತ್ತಿರುವ 'ನೀರಾ' ವ್ಯಾಪಾರ ವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನಿಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು ನನ್ನ ತಪ್ಪಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿ. ದಾಸಪ್ಪನವರು (ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸಚಿವರು).—ಯಾರು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ ? ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರಲ್ಲಾ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಈ ಹೆಂಡದ ಮಾರಾಟ ತಪ್ಪಿಸಿ, ಆ ಈಚಲು ವನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಮಗೇ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು ತಿಳಿಸಿ ದಂತೆ ಆ ಜಮೀನೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ದೊಡ್ಡದೊಡ್ಡ ರೈತ ರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾಃ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ದೊರೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇದೆಲ್ಲವೂ ನೀವು ಹೇಳತಕ್ಕ ಸಮಿತಿಯ ವರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೀವೀಗ ಹೇಳಿದರೆ ಆ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವೆಲ್ಲದೆ!

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಈ ವಿಷಯಗಳ ನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಮತ್ತು ನಿಪುಣರಾದವರ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ತನ್ಮೂಲಕ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವಂತೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಲು ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ನಿಮ್ಹಾಂಸ ಪಂಗಡ).—ಸ್ಪೀಕರ್, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ, ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯಗಳನ್ನೆನೂ ಹೇಳದೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದೇನೆಂದರೆ,—I want to make out a case.—ಇಂಥಾ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾಲ್ಕಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ತರುತ್ತಿರುವ ನಾನಾ ರೂಪವಾದ ಬೇಡಿಕೆಗಳಿಗೆ, ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಒಂದನ್ನಾದರೂ ಕಾರ್ಯತಃ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಾದರೋ ಈ ಹರಿಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ತಯಾರಿಸತಕ್ಕ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ನೀಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಬಹು ಬೇಗ ರಚನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯು ನೇಮಕ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿರುತ್ತೆಂಬ ವಿಚಾರ ಇರಾಖೆಯವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೂ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಆಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಏಕೋ ಅವರು ಇದನ್ನು ಮಾಡಲು ಇನ್ನೂ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಈ ಹಿಂದೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಹೊರಡಿಸಿರತಕ್ಕ ಆಜ್ಞೆಗಳಲ್ಲಿ, ಅಂದರೆ ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಇಂಥಾ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕ ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ 2-3 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾಯಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಇನ್ನೂ ಅಂಥಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಎಂದೋ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಈ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ. ಹಾಗೆ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಯಾವುದಾದರೂ ಸರಿಯಾದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಿಧಾನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೆ ಅದನಾದರೂ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತಿದ್ದೆನು. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಕಾರಣಗಳೂ ಸಹ ಇದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂದಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಇರಾದೆಯಿಲ್ಲವೆಂದೇ ಭಾವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೇನಾದರೂ ಒಂದೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿದರೆ ಆಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ, ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಬಿತ್ಯಾದಿ ಜವಾಬುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. 1942ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಇಂತಹ ಭರವಸೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಲೇ ಬಂದಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಇದುವರೆಗಾದರೂ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಸಮಿತಿ ಇದ್ದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಸಹ ಇದೇ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ನನಗೆ ಈ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅನುಭವದ ಪ್ರಕಾರ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕವರು, ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು; ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಈ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಏನೇನು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದ್ದಾರೊ, ಅವೆಲ್ಲವೂ ಕೇವಲ ಕಾಗದದ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಆಜ್ಞೆಗಳಾಗಿವೆಯೇ ಹೊರತು, ಅವರು ಮನಸ್ಸುಮಾಡಿ ಒಂದನ್ನಾದರೂ ನಡೆಸಿ, ಅದರ ಫಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿರತಕ್ಕದ್ದೇ ಆಗಿದೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಹಾಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಹಾಗೆ ಅವರಿಗೆ ಅಂಥಾ ಮನಸ್ಸೇ ಇಲ್ಲವೆಂದು ತಾವು ಭಾವಿಸಿರುವಾಗ ಇನ್ನು ಈ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕದ ಆಗತ್ಯವಾದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಏತಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನಿವೆಯೋ ಅವಂತೂ ನನಗೆ ಒಂದೂ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾಗಿರುತ್ತೆ. ಅಂತೂ ಇಲ್ಲಿಯತನಕ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಸಮಿತಿಯು ಕೊಟ್ಟ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಸಹ ಇವರು ನೆರವೇರಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಸಲಹೆಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವುದೊಂದು ಕೆಲಸ ಸಹ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಇದರ ಅಗತ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದೆ, ಹೇಳಿಹೇಳಿ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರೀತಿ ನೀತಿ ಹೇಗಿರಬೇಕು ಏಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ತಜ್ಞರ ಸಮಿತಿಯೇರ್ಪಡಿಸಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಅನೇಕವೇಳೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೋ ತಿಳಿಯದು. ಈಗತಾನೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡಿನ ಮನೂದೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಚಾನಾವಣೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಕೆಲವು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಗಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಖಾಯಂ ಆಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಗಬೇಕೆ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಯಿದೆ. ಸಮಿತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಮತ್ತು ಇತರರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವೀಣರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಾಗಬೇಕೆ ಅಥವ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿರುವಂತೆ ಒಂದು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕೆ ಎಂಬುಡನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಂಗಾಮಿ ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆಗಲೇ ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿರುವ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕು. ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವಾಗ ಪ್ರವೀಣರಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು. ಖಾಯಮಾಗಿ ಸ್ಟ್ಯಾಟ್ಯೂಡಿಂಗ್ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯಾಗಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಉದ್ದೇಶ. ಒಂದುವೇಳೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಹಂಗಾಮಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಂದು ಪ್ರವೀಣರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆಜ್ಞೆಮಾಡಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರವೀಣರ ಸಮಿತಿ ಮಾಡುವುದಾದರೆ

ಬೇರೆ ಸಮಿತಿ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯ. ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಶ್ರೀ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಲಿಸಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ರಚಿಸುವ ಸಮಿತಿಯೇ ಯಾವ್ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಎಷ್ಟು ಮುಂದುವರೆಯುತ್ತಿದೆ ಯೆಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಇಷ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಅದರ ಆವಶ್ಯಕತೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಆಫೀಸರುಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರಿಗೆ ದರಖಾಸ್ತು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಬೇಕು. ಅವರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಲು ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು. ಸಿಬ್ಬಂದಿಯೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟುಬೇಕು. ಅವರಿಂದ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಕೆಲಸ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು. ಇಷ್ಟು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತೇನೆ.

* ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು (ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಪುಷ್ಟೀಕರಿಸುತ್ತೇನೆ ಮತ್ತು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿಗೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನವರು ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಗಾಂಧೀಜಿಯವರು ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಈ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರವೇಶಮಾಡಿ ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಮೇಲ್ಪಂಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬುದು ಒಂದು ವಿಚಾರ. ಈಗ ಭಾರತ ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರಿಯಿದೆ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಯಾವ ರಕ್ಷಣೆಯೂ ಕೂಡದು, ಇತರ ಕೋಮುಗಳಿಗೆ ಏನು ರಕ್ಷಣೆಯಿದೆಯೋ ಅದೇ ಅವರಿಗೂ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಆರ್ಥಿಕ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುಂತಾದುವುಗಳಲ್ಲಿ ಆ ಕಾಲಾವಧಿಯೊಳಗಾಗಿ ಇತರ ಕೋಮುಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ, ಅವರ ಸರಿಸಮಾನರಾಗುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಆ ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಅಂಥಾದ್ದು ರಾಜ್ಯಾಂಗದಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ರಾಮಚಂದ್ರರಾಯರು.—ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಅವಧಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ತೀವ್ರವಾಗಿ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಆ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಸೂಚನೆಯಿದೆ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1941ನೆಯ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಿದರೆ—1951ನೆಯ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ—ಸಂಸ್ಥಾನಾವಳಿ ಒಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥಾನದ ಆವರೇಜ್ 12 ಚಿಲ್ಲರೆ ಇದ್ದುದು ಈಗ ಶೇಕಡ 20 ಆಗಿದೆ. 1941ನೆಯ ಇಸವಿ ಸೆನ್ಸಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಹರಿಜನರಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ ಮೂರರಂತೆ ಇದ್ದರು. ಅಂದಮೇಲೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಹಿಂದೆ ಶೇಕಡ ಮೂರರಂತೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶೇಕಡ 5-6 ಆಗಿರಬಹುದು. 1961ರ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಶೇಕಡ 20ರಷ್ಟು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನುಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಈಗಲೇ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿರುವಂತೆ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಯಾವ್ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಯಾವ್ಯಾವ ಯೋಜನೆ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮವೇನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯು ನೋಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ ಯೋಜನೆಯು ಇದುವರೆಗೆ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿದೆಯೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೇನಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಬೇಕೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಲ್ಲದೆ ಯಾವರೀತಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕೆಂದರೆ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸಗಳಿಸಿ ಐಕ್ಯತೆ ಸಾಧಿಸುವ ರೀತಿ ಯೋಜನೆಯಾಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಗುರಿ ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಬಹಳ ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸುವುದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟೇಶ್ವರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಭಾಷಣಮಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಯಾವ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ, ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಮುಂದೆ ಯಾವ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೊ, ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗಲೇ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳು ಈಗಲೇ ಗೊತ್ತಾದ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು.

ಇನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಕೆಲವು ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ದೂಷಣೆಮಾಡುವ ಹಾಗೆ ಭಾಷಣಮಾಡಿದರು. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಹೇಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹರಿಜನರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರಾಗಲೀ, ಈ ನಭೆಯವರಾಗಲೀ, ಮೈಸೂರುದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸವರ್ಣ ಹಿಂದೂಗಳಾಗಲೀ ಕಾಲಹರಣಮಾಡತಕ್ಕ ಮನೋಭಾವ ಉಳ್ಳವರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ, ಅನೇಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದೇ ವಿನಹ ಯಾರೂ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಸಮಿತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳದೆ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.)

ಎಂದು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದರು; ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರಿಗೆ Commissioner for Depr ssed classes ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಬ್ಬರು ಆಫೀಸರು ಇದ್ದಾರೆ. ರೂರಲ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರೇ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಕಮೀಷನರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಜೊತೆಗೆ ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮೀಷನರ ಗ್ರೇಡಿನ ಇಬ್ಬರು ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳು ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಹೆಚ್ಚುಗಟ್ಟರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರು ಇಬ್ಬರು ಮತ್ತು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನರು ಇವರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆಮಾಡಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ರಿನರ್ವ್ ಮಾಡಿ, ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಂಜೂರುಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ಏರಬೇಕು, ಕೈಗಾರಿಕೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಾಬಿಗೆ ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಬಾಬಿನಲ್ಲೂ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆಲ್ಲವೂ ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕೈಕೆಳಗೆ ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇದೆ. ಆ ಯೋಜನೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಪರಿಶೀಲನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಕೇಳಬೇಕಾದ್ದು ವಾಸ್ತವವಾಗಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೂ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ಒಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಆರ್ಡರ್ ಹೊರಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಅದಕ್ಕೆ ನಾನಾ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್‌ನವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ಕಮೀಷನರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಗೊಂದಲಗಳು, ತೊಂದರೆಗಳು ಇವೆ. ಆಡಳಿತ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆ ಬರತಕ್ಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಕಂಡುಬಂತು, ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ಹೊರಡಿಸಲಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುವಂಥ ಒಂದು ಯೋಜನೆ ಆಗಲೇ ಇದ್ದೇ ಇದೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆ ಯೋಜನೆ ಇನ್ನೂ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಂಥಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಸಹಾಯವಾಗಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಲೀ ಯಾವುದನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಲ್ಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನೇಕ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಯೋಜನೆ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲಸವೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಭೀಮಪ್ಪನಾಯಕರು.—ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲ, ಆ ಯೋಜನೆ ಅಂಗೀಕಾರವಾದರೆ 10 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಇವರು ಬಾಕಿಯವರ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ಇದೆಯೇ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ನಾನು ಸಮಿತಿ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ, ಬೇಕು ಎಂತಲೂ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಮಾಡಿದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ಈಗಾಗಲೇ ಆಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನರು 5 ವರ್ಷದ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸ್ಕೀಂಗೆ ವೆಚ್ಚಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮೀಷನರವರ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಅವರ ಮಂಜೂರಾತಿ ದೊರೆತಿದೆ. 5 ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 1 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯವರು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿಯೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಇಲಾಖೆಗಳ ಮೇಲೂ ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು ಬಂದವು. ಶ್ರೀವಾರ್ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣ ಅಷ್ಟೇ ಇದೆ, ಆದರೆ ಹುಡುಗರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಈಗ ಉತ್ತರ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಕಾಲಾವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯದಲ್ಲಿ ಟೀಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವಾಗ ಹೇಳದೇ ಇದ್ದರೆ ವಿಧಿ ಇಲ್ಲ. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದರ ಮೇಲೆ ಮೊದಲದ್ದದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು. ಹಿಂದಿನವರ್ಷ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಕೊಡಲು ಹಣ ಖೋತಾ ಬಿದ್ದು, ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಕೊಟ್ಟರು. ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಓದತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಹುಡುಗನಿಗೂ ವೇತನ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀವಾರ್ ಹನುಮಯ್ಯನವರ ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri A. BHEEMAPPA NAIK.—Let me tell the Hon'ble Minister that I am a member of the University Committee. Many have not been given.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯವರು ಎಷ್ಟು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಮಂಜೂರುಮಾಡಿದೆ.

Sri L. SIDDAPPA.—Even, Sri T. Hanumiah if I remember correct, did not speak about the number of scholarships. He wanted the rate to be raised.

The Hon'ble Sri R. CHENNIGARAMIAH.—The rate has been raised only last year.

ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೂ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ, ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಶ್ರೀವಾರ್ ಹನುಮಯ್ಯನವರು ಹೇಳಿದರು. ನಿಮ್ಮ ಪಂಗಡದವರು ಜಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಅದನ್ನು ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕಳು

ಹಿಸಿ ಅವರು ಮಹಜರು ಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಜಮೀನನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಿಯಮವಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಹನುಮಯ್ಯನವರು.—ಸರ್ಕಾರದ ಆಜ್ಞೆ ಇದ್ದಮೇಲೆ ಒಂದೊಂದುಕಡೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲೇಕೆ ನಡೆಯಬೇಕು ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಅಂತಹ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಅಮಲ್ದಾರರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಇದೇ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಹಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ತನಿಖೆಮಾಡಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಂಡುಬಂದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಡಿಪ್ರೆಸ್ಡ್ ಕ್ಲಾಸ್ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮಹಜರುಮಾಡಿ 'ರಿಕಾರ್ಡ್ ಬರ್ಡ್ ಅಪ್' ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಒಂದುಕಡೆ ಜಮೀನಿದ್ದರೆ ಆದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಣರ್ಣಾಟಕರೂ ಅರ್ಜಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ, ಇತರ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಜನರೂ ಅರ್ಜಿಹಾಕುತ್ತಾರೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರು ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರು ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿ ಬೇರೆ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಮಾಡುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮಹಜರು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪಟೇಲ ಶ್ಯಾನುಭೋಗರುಗಳು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಇಷ್ಟ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರೂ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರುಗಳಿಗೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನವರ್ಣ ಹಿಂದುಗಳ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ, ಅಧಿಕಣರ್ಣಾಟಕರ ಅರ್ಜಿಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೇ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರೆ ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಕಡೆ ಅಮಲ್ದಾರರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆಫೀಸರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಇವರು ಪಜಾ ಮಾಡುವುದು, ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಅವರು ಪಜಾ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗಾದರೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೇ ವಿನಾ ಅವರನ್ನು ಕಂಬಿಗಳ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆ ಕೂಸಬೇಕು, ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕೊಟ್ಟು ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಕೂರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಇಷ್ಟವಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಅವರಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕೆಲಸಗಳಿವೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ಜಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕಬೇಕಾದರೆ ಜಮೀನುಗಳು ಇಂತಿಂಥಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ವೆಂಕಟೇಶ ರವರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಅವರು ಪ್ರಾಪೊಗ್ಯಾಂಡಿಸ್ಟ್‌ನಂತೆಯೇ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಹೌದು, ಅವರು ಪ್ರಚಾರ ಕಾರ್ಯವನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಕಾಗಿದೆ. ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದ ಜನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಜಮೀನಿಗೆ ಅರ್ಜಿಹಾಕುವುದಕ್ಕೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದೂ ಗೊತ್ತಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವುಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡಗಳು ರೆವಿನ್ಯೂ ಆಫೀಸುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತು ಹೋಗಿರುತ್ತವೆ; ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಛೇರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆಯಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿ ಬೇಗ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು ಜಮೀನು ಆಕ್ಚ್ಯೂರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ. ತಡವಾದರೆ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಅಕ್ವಿಜಿಷನ್ ಆಫೀಸರಿಗೂ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೂ ತಿಳಿಸಿ ಬೇಗ ಕೆಲಸವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ರೀತಿ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಚಾಮರಾಜನಗರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಜಮೀನಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಬ್ ಡಿವಿಜನ್ ಆಫೀಸರು, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರು ಒಂದು ರೀತಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರು. ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರು ಹೋಗಿ ಮಹಜರು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವರದಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಸರ್ಕಾರದವರು ರೀಜನಲ್ ಆಫೀಸರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಜಮೀನಾನನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದರು. ಹೀಗೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಶೇಷ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಏನೂ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಒಳ್ಳೆಯದೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಕೊಡಲು ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಸಮಿತಿಯವರು ಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಮಾತ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ಇರುವ ಯೋಜನೆ ಅಥವ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದರೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರಿಗಿರುವ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ; ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಅವರ ಮುಂದಿಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಒಂದು ಖಾಯಂ ಸಮಿತಿಯೇ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಹಂಗಾಮಿಯಾದ ಸಮಿತಿ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲವೆಂದು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗಾದರೂ ಈ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರಿ ಆಜ್ಞೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಮಾಡಲಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು, ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿ, ನಿಮ್ಮ ವರ್ಗದವರಿಗೇ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತು. ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆ ಹಂಗ ಏಯಾಂದರಿಂದ ಯಾವಾಗ ಅದು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಹೊಸ ಕಾನೂನು ಬಂದರೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗ ತ್ತದೆಂಬುದು ತಿಳಿಯದೆ ಇದುವರೆಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೇ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗದೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಮಾದಯ್ಯನವರು.—ಹಿಂದಿದ್ದ ಆಡ್ವೈಜರಿ ಸಮಿತಿಯನ್ನೇಕೆ ರದ್ದು ಮಾಡಿದಿರಿ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಾದಯ್ಯನವರೇ ಬೇಕಾದಷ್ಟು advice ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ನಿಂತಿಲ್ಲ. (ನಗು !)

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಾದಯ್ಯನವರು ಕೊಡುವ advice ಸಾಲದೆ ?

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಬೇಕಾದಷ್ಟು, ಅಜೀರ್ಣವಾಗುವಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡರೇ ಸಾಕಾಗಿದೆ! (ನಗು !)

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸೂಚಕರು ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

Sri M. C. VENKATESHAN.—I seek the leave of the House to withdraw the Resolution.

The resolution was, by leave of the House, withdrawn.

RESOLUTION No. 18.

Kannada to be the medium of instruction in all High Schools.

*Sri K. **PUTTASWAMY** (Mandya District—General)—Sir, I beg to move :

"That this Assembly is of the opinion that Kannada should be the medium of instruction in all the High Schools exception being shown to such students who have been taught in languages other than Kannada in Middle Schools for a period of five years."

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ವಾದ ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. 1931ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿಯೇ, ಸರ್ಕಾರ ಈ ನೀತಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದೆ. 1937ನೆಯ ಇಸವಿಯ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲದವರು, ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡದೇ ಇರುವವರು ಇರುವ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇಂಥವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಒಂದೊಂದು ತರಗತಿಯನ್ನು ಇಡಲು ಸರ್ಕಾರ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಆ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಒಂದು ತರಗತಿಗೆ ಬದಲು ಎರಡು ತರಗತಿಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟದ್ದರಿಂದ ಬರಬರುತ್ತಾ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ, ಬಂದಿವೆಯಲ್ಲದೆ ಕನ್ನಡವೇ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸೇರಲು ಬಹಳ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದಿರುವ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಇಲ್ಲದೆ ಆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವ ಗತಿ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. 1945 ರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಅನುಮತಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ 1947 ರಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಆಜ್ಞೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. 1947ನೆಯ ಇಸವಿಯಿಂದ ಇದುವರೆಗೂ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಸ್ವತಂತ್ರವಾದ ಮೇಲೆ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ನೀತಿಯನ್ನು ಮುಂದು ರಿಸುತ್ತಾರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಈ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲದೇಯಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ ಬಹಳ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಾಗೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯರು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಿವೇದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನೂ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರಾಗಿರುವ ಅನೇಕ ಪಂಡಿತರು ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿರುವ ಅನೇಕ ಸಮಿತಿಗಳೂ ಇಂಡಿಯಾ ಸರ್ಕಾರ ನೇಮಿಸಿದ್ದ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾ ಸಲಹಾ ಸಮಿತಿಯವರೂ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ದರ್ಜೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಅಥವ ಪ್ರಾಂತೀಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊರೆಯಬೇಕು, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವ್ಯಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸುಮಾರು 15 ವರ್ಷ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೋಧಕಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲೇ ಮಕ್ಕಳು ಮುಗಿಸಬಲ್ಲರು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮುಂದೆ ಪದೇಪದೇ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಬರುತ್ತಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅವರೇಕೆ ಹಿಂಜರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ವಿಷಯವಾಗಿ ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜೀಯವರೇ ಒಂದೆಡೆ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರೆಗೂ ನಮ್ಮವರು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಧೈರ್ಯವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತಜ್ಞರನ್ನೂ, ಪಂಡಿತರುಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿಕೊಂಡೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವುದಾದರೆ ನೀವೆಂದಿಗೂ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗಂತೂ ಖಚಿತವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೇನಿದ್ದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ನುರಿತಿರುವವರೂ, ಹತ್ತಾರು ವರ್ಷಗಳಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೇಗಿರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇರುವವರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಬೇಕೇವಿನಾ, ಎಂದಿನಂತೆ ವಿದ್ಯಾಪರಿಣತರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರೆಂದಿಗೂ ಅವಕಾಶಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕರುಗಳನೇಕರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಾದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಜಯಪ್ರದವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನೂ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟಾದರೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ಆಲಸ್ಯ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಸಹ—ಇನ್ನೇನು ಜೂನ್ 7ನೆಯ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲು ತರಗತಿಗಳು ಬೇಸಿಗೆ ರಜಾ ಕಳೆದು ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ಪುರುಮಾಡು

ತ್ತವೆ—ಅಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಸ್ಕೂಲುಗಳಿಗೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವಂತೆ ಹುಕ್ಕುಂ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಉರ್ದು ಮಾಧ್ಯಮ, ತೆಲುಗು ಮಾಧ್ಯಮ ಅಥವ ತಮಿಳು ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಓದಿದವರ ಅನುಕೂಲಕ್ಕಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಿ. ಈ ರಿಯಾಯಿತಿಯೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೂ ಸಹ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬೋಧಕ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಇವರುಗಳು ಆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಿಡ್ಲ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉಚಿತವೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಸಲು ತಕ್ಕ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Resolution moved:

"That this Assembly is of the opinion that Kannada should be the medium of instruction in all the High Schools exception being shown to such students who have been taught in languages other than Kannada in Middle School for a period of five years."

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.....

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚೆನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.—ಅದಕ್ಕೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತೆ!

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಸುಬ್ಬರಾಯರು.—ಇದೇ ರೀತಿಯ ಠರಾವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮೂರು ಜನರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ; ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ?

ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು.—ಇದಕ್ಕೂ ಅವಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಏದೆ!

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ನಿರ್ಣಯದ ಸೂಚಕರು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನ್ನು ವಿಪುಲವಾಗಿ ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಸಮರ್ಥನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಂಗೀಕಾರಯೋಗ್ಯವೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಲವಾದ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಶಿಕ್ಷಣ ಪರಿಣತರೆಲ್ಲ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಗುವಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಸುಲಭವಾದ ಭಾಷೆಯೆಂದರೆ ಅದು ಮಾತೃಭಾಷೆ, ಇಲ್ಲವೇ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಿತವಾದ ಭಾಷೆ.

ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಥವಾ ಮಗುವಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಚಿತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗುವುದರ ಪ್ರಗತಿಗಿಂತ ಪರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧನವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅನಾನುಕೂಲಗಳಾಗುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಿದರ್ಶನಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಯ್ಯನವರು ಆಗಲೇ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ತತ್ವ, ಆ ತತ್ವವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಬಲ್ಲವರು ವಿದ್ಯಾ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ.

ಶ್ರೀ ಎಲ್. ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು.—ಇದರ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು, ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಭೆಯ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಹೈಸ್ಕೂಲು ತರಗತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಸರಿಯೇ; ಅದು ನ್ಯಾಯ ವಾದುದೇ. ಆದರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಲ್ಲದ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿದವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಕ ಪಾಠ ಹೇಳಿಕೊಡುವವರು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ, ಆ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲವೇ? ಅದನ್ನೂ ತಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಈ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮಿಕವಾಗಿ ವಿಧಾಯಕಮಾಡಿದರೆ, ಮುಂದೆ ಅವರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಿಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರಂಗದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡವೇ ಇರಬೇಕೆಂಬುದು ಸಹಜ. ಅದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ಅಂಶ.

ಅಲ್ಲದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಅಂಶವೇನೆಂದರೆ ಮಗು ಓದುತ್ತಾ ಓದುತ್ತಾ ಮೇಲಿನ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾಷೆಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೋ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮುಂದೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿಯೂ ಅದೇ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಲೇಬೇಕೆಂಬುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಪರದೇಶ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ—ಅದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್, ಫ್ರೆಂಚ್, ಜರ್ಮನ್ ಯಾವುದೇ ಆಗಿರಬಹುದು—ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಬಹುದು, ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಾದರೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಬಹುದು. ಐಚ್ಛಿಕವಾಗಿ ಅವನು ಯಾವುದರಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೂ ಅವಕಾಶವಿರಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಧಾಯಕ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ತೊಂದರೆಯೇನಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಂದಂಶವನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ದೇಶವು ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೂ, ಅದು ಆ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾವಂತರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿರುತ್ತದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಿ, ಆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಉಪಯೋಗಗಳು ಲಭಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಏಕೆಂದರೆ—ಜನೋಪಯುಕ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶದ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂಬುವರೂ ಅನೇಕರಿದ್ದಾರೆ—ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಧುಡಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದು ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಂದರೇ ಸಾಧ್ಯ. ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಆವರೇ ಕಾರಣರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ದೇಶ ಪ್ರಗತಿಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ದೇಶದ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಅಭಿಮಾನವಿರಬೇಕು. ಆ ಅಭಿಮಾನ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ಜನತೆಯ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗಿರಬೇಕು. ಭಾಷೆ ಅವರದೇ ಆಗಿದ್ದರೇನೇ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಪರಕೀಯರಿಲ್ಲಿ ಬಂದು ಪರಭಾಷೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಎಷ್ಟು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿಸಿದರೂ ನಮ್ಮ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ, ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಬರಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.)

ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ಆಯಾ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವಾಗಬೇಕು, ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಪಂಡಿತರಾಗಬೇಕು. ಅವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚು ವಿದ್ಯಾವಂತರು ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಲ್ಲರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ತಯಾರಾಗಬೇಕು. ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ಯಾವುದೇ ಇರಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಇಳಿದು ಜನತಾಸೇವೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಹುಚ್ಚೇಗೌಡರು.—ಹಾಗಾದರೆ ಕೋರ್ಟಿನ ಭಾಷೆ ಏನಿರಬೇಕು?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಗೋವಿಂದರೆಡ್ಡಿಯವರು.—ಅದೂ ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಬೇಕು! ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಕನ್ನಡವೇ ಆಗಬೇಕು.

ಹೀಗೆ ಇದೆಲ್ಲವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಕಷ್ಟಗಳೂ ಇವೆ. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮತ್ತು ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ ಅದರಿಂದಲೂ ಸಹ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯನ್ನು ಸಹ ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಏಕ್‌ದಂ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತನೆಮಾಡಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕೆಂದರೆ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೂ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು ಎಂಬ ಇತ್ಯಾದಿ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಸಹ ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠವನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸತಕ್ಕಂಥ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರುಗಳು ದೊರೆಯುವುದೂ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಪಠ್ಯ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಇರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದೂ ಕೊಂಚ ಕಷ್ಟವಿರಬಹುದು. ಈ ಎರಡು ವಿನಃ ಮತ್ತೇನೂ ಕಷ್ಟಗಳಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿರತಕ್ಕ ತರಗತಿಗಳಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ಗೆ ಬಿಟ್ಟು, ಇನ್ನುಳಿದ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಪಾಠ ಹೇಳುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೀಗೊಂದು ಅನುಮಾನದ ಮೇಲೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಾ ಹೋಗದೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ, ಒಂದು ದೃಢ ನಂಬಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠವನ್ನೂ ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಮೊದಲು ಈ ಸೈನ್ಸ್, ಇತ್ಯಾದಿಗಳ ಪಾಠವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸಲು ಸ್ವಲ್ಪ ತೊಂದರೆಯಾಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಹೈದ್ರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸೈನ್ಸ್, ನ್ಯಾಯಶಾಸ್ತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ದೇಶಾಭಿಮಾನದ ಮೇಲೆ ಇದು ಹೋಗತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಜಪಾನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯವಹಾರವೂ ಜಪಾನಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದೊಡ್ಡ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದರೂ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಒಬ್ಬ ಎಸ್. ಎಸ್. ಎಲ್. ಸಿ. ಹುಡುಗನಿಗೆ ಸಮಾನಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಚಾರ ಅಷ್ಟು ಕಮ್ಮಿ ಇದೆ. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಉರ್ದು, ತಮಿಳು, ತೆಲುಗು, ಇತ್ಯಾದಿ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳನ್ನು ಬೋಧಿಸುತ್ತಿರಲಾಗಿದೆಯೋ ಅಂಥವರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏಕ್‌ದಂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮಕ್ರಮೇಣ ಮಾಡಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲೂ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದೆಂದು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಈಗ ಆ ರೀತಿ ನಾನಾ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪಾಠಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೋ ಅವರುಗಳು ಹೈಸ್ಕೂಲಿಗೆ ಬರಲು ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಕಾಲ ಬೇಕಾಗುತ್ತೆ. ಅಷ್ಟರತನಕವೂ ಅವರಿಗೆ ಈ ವಿನಾಯಿತಿ ತೋರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಎಂ. ಸಿ. ಶಿವಾನಂದಶರ್ಮರವರು (ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾನು ನಾಲ್ಕಾರು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. 1932 ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಇದು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಎಸ್. ನಂಜುರಾಯರ ಕಾಲದಲ್ಲೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಪ್ರವಚನಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಹೀಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಬಂದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದ ನಾವು ಹಿಂದಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ಸರ್ವಥಾ ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಇಲ್ಲಿಗಾಗಲೇ 3—4 ವರ್ಷಗಳಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮವು ಜಾರಿಗೆ ಎಂದೋ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಅದು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಬಾರದಿರುವುದು ನಮ್ಮ ದುರ್ದೈವ. ಈಗ ಹಾಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದೊಳಗಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು. ಈ ಹಿಂದೆಯೇ ಇದು ಆಗಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆಗ ತಿಳಿಸಿದ್ದ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಪರಿಣತರ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅವರ ಸಲಹೆ ಮೇರಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಲಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಂಥಾ ಸಮಿತಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಇದು ಇನ್ನೂ ಹೆಣಗಾಟದಲ್ಲೇ ನಿಂತುಹೋಗಿದೆ. ಹಿಂದೆಲ್ಲಾ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ದೇಶಕ್ಕೆ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅನೇಕರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕೆ ದುಡಿದು ನಾನಾ ಮುಖದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಈಗ ನಾವು ಈ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜಾನರ್ಕಾರ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದಮೇಲೂ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣವೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಥ ಹೆದರಿಕೆ ಏನೂ ಇರಬೇಕಾದ್ದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಮಾಡಿದರೆ

ಆದೇ ಆಗುತ್ತೆ. ಈ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಅನುಕೂಲಪಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೇನು ಒಂದು ಅಜ್ಞೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಡಿಸಿದ್ದರೋ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಕೈಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರ್ಯೂ ಅವುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳದೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೂ ಹೋಗಲಿ. ಈಗ ತಂದಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಅದರಂತೆ ಕೂಡಲೆ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತೇನೆ.

*ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು (ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಾಗಿದ್ದರೂ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ನಲ್ಲತಕ್ಕ ಗೌರವವನ್ನೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಪಾಠಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಿಯಾಲೋಪವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾದರೂ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಅಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳಮಟ್ಟಿಗೆ ಹುಡುಗರು ಆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೇ ನುಗ್ಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಹಾಕಿದ ವಿನಾ ಇದು ನಿರೀಕ್ಷೋಗುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಮಾರ್ಗವೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಗಿದೆಯೋ, ಅಲ್ಲಿಗೇ ಈ ಹುಡುಗರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅದು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗಾಗಲೇ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳ ರಜಾ ಮುಗಿದು, ಅವುಗಳೆಲ್ಲಾ ಸದ್ಯದಲ್ಲೇ ಪುನಃ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವುದರಲ್ಲವೆ. ತಾವೇನು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಒಂದು ತೊರಣನ್ನು ತಂದು ಹಾಕಿದ್ದೀರೋ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಇದು ಸಕಾಲವಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರದವರು ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾನುಭೂತಿ ತೋರಿಸಿ ಇಂಟರ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ತದನಂತರ ಡಿಗ್ರಿ ಕೋರ್ಸಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಧೈರ್ಯಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆಯೆಂದು ವಿನ್ಮೈಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ತಾವು ಎಲ್ಲಾ ಪಾಠ ಪ್ರವಚನಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೋರ್ಟಿನ ವ್ಯವಹಾರ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದರಿಂದ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠವನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೈಸ್ಕೂಲು ತರಗತಿಗಳಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರೆ ಮುಂದೆ ಎಲ್ಲಿಬೇಕಾದರೂ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಅನಾನುಕೂಲವೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತೂ ಅದರಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನು ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಜನರೂ ಸಹ ಕಾನೂನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯಾತ ಜನರಿಗೆ ಅದರ ಪರಿಜ್ಞಾನವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ, ಅನೇಕ ಲಾಯರುಗಳು ಇಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದರ ಅರ್ಥ ಗೊತ್ತಾಗದೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಿ ಅನೇಕ ಲಾಯರುಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಸುಳ್ಳನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಯತ್ನವಿಲ್ಲದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರಮಾಡುತ್ತ ಅನೇಕ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಗೆದ್ದಿರತಕ್ಕ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಅನೇಕ ವಾಗಿವೆ.

The Hon'ble Sri H. C. DASAPPA.—I rise to a point of order. The Hon'ble Member need not cast reflections on the whole profession of Lawyers. Whether he may be a lawyer or not, he should not cast such reflections.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು.—ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕೋರ್ಟು ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೆ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ದೊರಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೋರ್ಟು ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಏನೂ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೋಧಕಭಾಷೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆ ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮನಗಂಡು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು.—ಈಗ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕಭಾಷೆಯಾದರೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಎಂಬ ವಾದ ಬಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಈಗ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಕಲತವರಿಗೆ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಬೋಧಕಭಾಷೆಯಾಗಿರುವಾಗಲೂ ಸಹ ಯಾವ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಬಲ್ಲವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಹೇಳಿರುವುದು ಈಗ ಕಡ್ಡಾಯವೆಂದಲ್ಲ. ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಬೋಧಕಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಸುಮಾರು 4–5 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉರ್ದು, ತೆಲುಗು ಮತ್ತು ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕು. 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬೋಧನೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು (ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಚಿವರು).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಉತ್ತರಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟ. ಹಿಂದಿನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಯಿತು. ಈಗಲೂ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತರಾವುಗಳು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿವೆ. ಇದೊಂದು ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಆದರೂ ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಕನ್ನಡ ನಾಡಾದ್ದರಿಂದ ಇದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರೀ ಕನ್ನಡವೇ ಎಲ್ಲರ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿಲ್ಲ. ತೆಲುಗಿದೆ, ತಮಿಳಿದೆ, ಉರ್ದು ಇದೆ, ಕನ್ನಡ ಇದೆ. ಬಹು ಭಾಗ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡನಾಡು ಎಂಬ ಬಿರುದು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಬೋಧನೆಮಾಡುವುದು ಬಹಳ

(ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಚನ್ನಿಗರಾಮಯ್ಯನವರು.)

ಮುಖ್ಯವಾದ ಸಮಸ್ಯೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಏಕ್‌ದಂ ಪುರುಮಾಡಿ ಮಿಡ್ಲ್ ಸ್ಕೂಲು, ಹೈಸ್ಕೂಲು ಮತ್ತು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಬೋಧನೆಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆಯಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅಂಶ. ಈಗಾಗಲೇ ಇರುವ ಪದ್ಧತಿ ಪ್ರಕಾರ ನಿನ್ನೆ ತಾನೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಈಗ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸೆಕ್ಷನ್ ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಿಡಿಯಂ ಇದೆ, ಎರಡು ಸೆಕ್ಷನ್‌ಗಳಿರುವ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಿಡಿಯಂ ಎರಡೂ ಇವೆ. ಈಗ ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆ ಡೈರೆಕ್ಟರಿಂದ ಬಂದಿರುವ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಮಿಡಿಯಂ ಇದ್ದರೂ ಸಹ, ಕನ್ನಡ ಮಿಡಿಯಂ ಸೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೀಟು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡ ಬರುವ ಹುಡುಗರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಿಡಿಯಂ ಬೇಕೆ೦ದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೆ, ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ದಿವಸ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲೇ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಹಾರಗಳೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಬೋಧನೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಅಭಿರಾಷೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಡಮೆಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ತತ್ವವೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಕಲಯಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಅನೇಕರಿಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ತತ್ವವೇನೋ ಸರಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಥಮ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬೇಕು, ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಹೈಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ. ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ವರದಿ ಬಂದ ನಂತರ ಪ್ರವೀಣರಿಂದ ಇತರ ಭಾಷೆಯಿಂದ ತರ್ಜುಮೆಮಾಡಿಸಿ ಈ ದಿವಸ ಅಲ್ಲಿನ ಕೋರ್ಟು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಆಫೀಸುಗಳ ರಿಕಾರ್ಡುಗಳು ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆ ತರಹವಾದ ಯೋಜನೆಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮವಿಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಪ್ರವೀಣರ ಸಮಿತಿಮಾಡಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಿದೆ. ಈಗ ತಕ್ಷಣವೇ ಎಲ್ಲಾ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ತೊಂದರೆಯಿದೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಐದು ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಉರ್ದು,ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮುಂತಾದ ಮಾತೃಭಾಷೆಯುಳ್ಳವರೂ ಕನ್ನಡ ಕಲಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಿರ್ಬಂಧಮಾಡಿ ಬಾಕಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಏಕ್‌ದಂ ನಿಲ್ಲಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ, ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕಲಸ ಮೇಲೆ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ಇಟ್ಟರೆ ಹೇಗೆ, ಏನು ತೊಂದರೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಯಾರಿಂದ ಏನು ಆಕ್ಷೇಪಣೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಬೇರೆ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿರುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೇನು ಎಂಬುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನುಮಾಡಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಅನುಭವ ವಿರುವ ಪ್ರವೀಣರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹಾಕಿ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳನ್ನೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅವರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ದಯವಿಟ್ಟು ಶ್ರೀ ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ವಾಪಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

Sri K. PUTTASWAMY.—On the assurance of the Hon'ble Minister, I seek the leave of the House to withdraw the resolution.

The resolution was, by leave of the House, withdrawn.

Sri M. GOVINDA REDDY (Chitaldrug District-General).—There is a meeting of the Secondary Education Board to-morrow morning. I will have to attend that meeting. I would like to suggest to the Chair that if it is not in-convenient we may meet to-morrow in the regular hours.

Mr. SPEAKER.—It was settled yesterday that we should meet on Saturday at Eight in the morning.

The House will now adjourn and meet at 8 a.m. to-morrow.

The Assembly adjourned at Eleven Minutes past Six of the Clock to meet again at Eight of the Clock on Saturday 2nd June 1951.

WD 3189—GPB—500—10-8-51